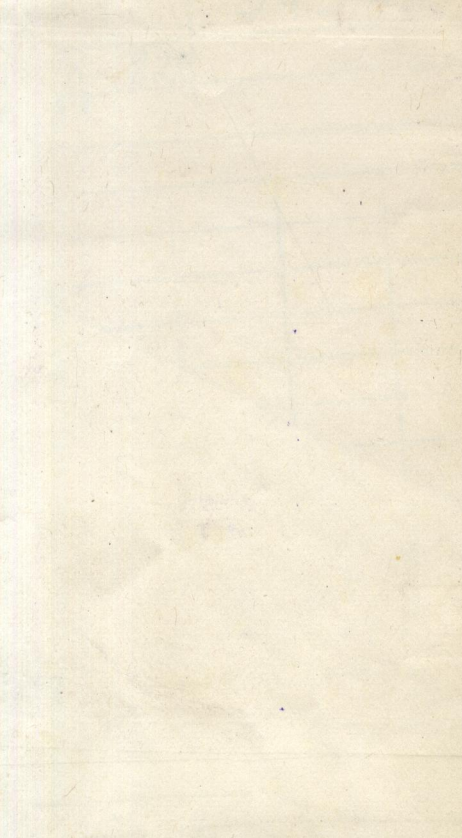

І. ФРАНКО

ДУМА
ПРО НАУМА
БЕЗУМОВИЧА

54439

об

ДУМА

ПРО НАУМА БЕЗУМОВИЧА,

оден листок з історії рајхсрату

Джеджалика.

[Зван Франк]

Ціна 10 кр.

Львів.

„Перша Зв'язкова друкарня“,
під зар'ядом А. Маньковського.

1879.

+

Ф | Т |
Δ-820

БІБЛІОТЕКА

Товариства

у Львові

Знак

ЛВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА
АН УРСР
№ И- 34 323

О́ј були віки Тро́јана,
Славні, кажут, і багаті,
Хоть ні оден шче Рутенець
Не сидів тоді в ра́јхсраті.

Густо-часто шче ї опісьля
Сонце ї на нас сьвітило,
Хоть о книжочках Просьвіти
Шче нікому сьа ї не сніло.

Була, кажут, честь і слава,
Ві́йськова, козацька справа,
Шчо по сьвіті гомоніла,
Гомоніла та́ї пропала.

Все пропало! С тіла Руси
Облетіли давні шмати, —
Тра нового вже кожуха,
По новому тра їі вбрати.

Все пропало, — а пропале
 Ніщо в пісні ї споминати, —
 В нас нові тепер герої,
 Про нових нам тра ї співати.

Геї засіли депутати
 Ген у Відни, пане брате, —
 У віденському раїхсраті
 Же ї рутенські депутати.

Же там славні „батьки Руси“, —
 Се нові у нас герої,
 Се надія наша, — вни нас
 Виведут з біди старої.

О, вни, брате, нам обчистьят
 Не лиш тіло, але ї духа
 Від піjanьства, від лїнивства
 І від ґрунту ї від кожуха —

Гет обчистьят! Будем, брате,
 Чисті, вільні, мов сьвјатїї,

І тоді ажень дльа Руси
День свободи надоспіє.

О, тоді аж увідемо
Наче Лазар із берлога,
С того падолу податків
І додатків в царство бога.

О, тоді аж станем лехкі,
І свободними устами
Заспіваєм так, шчо Христе!..
Словом — рај буде між нами.

Лиш заждім! До благодати
Не ботато нам хибује,
Решту наші депутати
Незабавком домајструјут.

Лиш заждім! А поки ждати
Тојі з неба благодати,
Слухајмо, шчо депутати
Будут в раді глаголати!

Пан міністер хоче грошиї
На казарми, на гармати,
На мундурі, окупації, —
Рајхсрат гроші мусит дати.

Пан міністер гречно просит
Грошиї зо сто міліонів
І рахунок розкладає
Серед жартів і уклонів.

Хоть рахунок недокладниї,
Аж крізь діри вітер віє, —
Але шчо кому до того,
Де міністер гроші діє?

Хоть краї в нужді, темниї, бідниї,
Та міністер бо хорошиї,
Такиї милиї, такиї гречниї,
Таї так лубо просит грошиї!..

„Тра піддержати повагу...
Тра в розвої не вступати...

Тра нові мундурі шити
Тра нові гармати льати.

„Грошиј тра сто міліјонів,
Правда, шчо здалось би більше,
Но на нині ј того досить, —
Решту додасте пізніјше.“

Пан міністер красно просит,
Чому б, бачитсьа, не дати?..
Але рајхсрат починаје
Розговори і дебати.

Розговори і дебати:
Ци му дати, ци не дати,
Ци крај може, ци не може,
Ци потрібні му гармати?

Розговори съуди, туди,
Пан міністер аж сьа нудит...
„Шчо, гадаје, плести дуби!
Як ја схочу, то так буде!“

Пан міністер добре знає,
 Куди діло за чуб взяти, —
 Камердинра посилає
 Між рутенські депутати.

„Камердинер, — осьде пачка, —
 Шчо в тії пачці, не питајся, —
 На — де посол Безумович, —
 Швидко д нему перепхајся,

„Дај йому.“ Слуга полетів.
 Пан міністер вже не дбає.
 Шчо гадає — господь знає,
 Але рајхсрат ніц не знає.

У рајхсраті при дебаті
 Всі Рутеньці шепчут стиха:
 „Треба дати ї без дебати, —
 Пошчо крику, пошчо лиха!“

Тільки славниї Безумович,
 Прозваниї „рак поступович“

Підгортає сивий волос, —
 Просит сьміливо о голос.

Пан міністер теже бачит,
 Мисли добре му вішчујут:
 „Безумович бере гроші,
 А Рутенці голосујут!“

„Геј панове депутати,
 Австријацкі вірні льуде!
 Слухају ја вашу мову,
 Тај гадају: Шчо то буде?“

„Шчо то буде з нашим крајем,
 І з урјадом і с церквами
 Коли дух гордиј, безбожниј
 Вкоренивсья меже вами!“

„Пан міністер хоче грошиј
 На мундурі і гармати,

А ви в гордості плетете :
— Шчо, ци дати, ци не дати ?

„Пан міністер ! Ви згадайте,
Шчо се власть ! А час вам знати,
Шчо усяка власть від бога, —
А власть може розказати !

„Уважаєте : він не каже,
Тільки просит дуже гречно, —
Шче вам мало ?.. Раджу : дайте !
Бо не дати — небезпечно !

„Він рахунки розкладає,
Він толкуєсь перед вами,
А ви сьмієте сваритись
Богохульними словами !

„Впрочім — ох, мої панове,
Важко серце розпороти, —
Виж згадайте : хто ви ? шчо ви ?
Ви австрієські патріоти ?

„Так ви стоїте на стражи
Чести і поваги краю?
Честь, повага упадає,
Сторожі міністра лајут!

„Ох, панове депутати,
Сумно навіть погадати:
Пан міністер грошиј хоче,
Ви не хочете му дати!

„Уважајте лиш на мене
І на моїх ось собратів:
Пан міністер зажадає, —
Ми не сьміјем відказати.

„І не думајте панове,
Шчо в нас розкіш і достатки!
Ні, і в нас једнака пужда
Обдираје с пліч манатки.

„Наш народ страшенно б ідимј,
Так страшенно, депутати,

Що не буде вже мав далі
За що службу раз наняти!

„В нас хати — свинськії кучі,
А церкви мов обороги, —
Люд жије в нас лободоју,
Аж му пухнут руки і ноги.

„В нас жиди друт за горівку,
Грунт за лихву ліцитујут,
А Ляхи шче нашу мову
І наш обрјад гет нехтујут.

„Ми досить уже терпіли,
Така була воля неба,
Та протерпимо шче більше,
Коли того буде треба.

„Бо терпіти і коритись
Від батьків сьа ми навчили,
І як треба, мем коритись
І терпіти і до могили.

„Оджеж, хоть таке в нас горе,
Хоть так тьажко креперуєм,
То ми прецінь сьміло, јавно
За міністром голосуєм.

„Ми не були ворохобні
І не будемо ніколи, —
Тре податки побільшити,
То ј побільшуєм поволи.

„Ми австріјські патріоти, —
Ми дља Австріјі готови
Не то гроші — кров віддати,
Јак би було треба крови!

„Шчо ми скажем, льуд то зробит,
Лиш го добре тре стиснути, —
Крај великиј, — сто мільјонів
Чень шче мож буде добути!

„Ми австріјські вірні діти,
Не покинем неньки свої,

Будем вірні їй до смерти, —
Ні, до торби дідівської!

„Хоче грошиї пан міністер, —
Як ми сьміємо не дати?
За міністром голосуєм,
Бо ми руські депутати!

„Лиш одну надію маєм
На міністра... Ясниї пане, —
Ченьже, хто вам вірно служить,
То ї заплату тої дістане?

„Ми за вами, більшість з нами,
Що ви хтіли, то і буде, —
Але зважте, — ось о трінгельт
Просьят бідні руські льуде.

„Просьят руські депутати,
Що терпіли так богато,
Щоб ви зволили за вірність
Їм маленькиї трінгельт дати!

„Як вода потрібна морју ,
 Хлопам полотняник зрібниј,
 Як волам потрібна паша ,
 Так і трінгельт нам потрібниј.

„Як належит богу свічка ,
 Хрест владиці а серп женцям ,
 Так і трінгельт, јасниј пане ,
 Нам належитсьа, Рутенцям.

„Як дожджу чекаје канья ,
 А душа спасінья з неба ,
 Так чекајем ми трінгельту ,
 Бо трінгельту всім нам треба.“

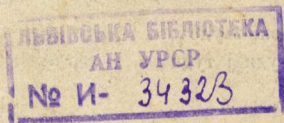

Так преславниј Безумович
 Говорив при тіј дебаті,
 І пішла хороша слава
 Про Рутенців у палаті.

Говорили різні льуде ,
 Говорили съуди ј туди ,

А міністер усміхається:
„Як ја хочу, так і буде!“

Пан міністер усьміхаєсь,
Мисли добре му вішчујут:
„Безумович бере гроші,
А Рутенці голосујут.“

00876

И 34.323

Ф $\frac{I}{\text{Д-820}}$

І. ФРАНКО

ДУМА
ПРО НАУМА
БЕЗУМОВИЧА